

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Védő angyalunk nincs többé!

Pécs, 1898. szeptember 11-én.

Mint menykőcsapás a derült egekből sujtott le tegnap este városunk ünneplő közönségére az esti órákban villámgyorsasággal elterjedt rettenetes gyászhir: **meggyilkolták a királynét!**

Minden magyar szivre olyan vérfagyasztó, minden józan elmére olyan örületes volt ez a hír, hogy dacára a lapok külön kiadásaiban közölt távirati értesítéseknek, mindenki görcsösen kapaszkodott a legcsekélyebb jelentőségbe is, a melybe reményének horgonyát beleakaszthatta: **hátha nem igaz a hír**, vagy nem olyan iszonyatos mértékben igaz, mint azt a táviró közli.

Az érkezett sürgönyök csak magánértesülések, hivatalos értesítés még nem jött, dacára, hogy a főispán ilyenért már a kabinetirodához fordult. Nem, nem, ez az iszonyatosság nem lehet igaz!

Hogyan is lehetett az illet elhinni még akkor is, ha az ember képes lett volna elhallgattatni hangosan dobogó szívet, a melyhez Magyarország angyali jóságú védő asszonya oly eltéphetetlen kötelekkel volt hozzákötve, a hidegen fontolgotó ész is ellentmondott az ilyen gyalázatos merénylet lehetőségének.

Ok nélkül nem történik semmi a világon, ezt tanítja a józan ész, s mikor ennek a borzasztó rémtettnek az elfogadható okát keresi, tehetetlenül vergődik a véges emberi elme, nem képes nyomra akadni.

Mert ha a fellegekben nyargaló filozófiai elméletek által megzavart bárdolatlan elme egyeseket vérengző vadállatokká alakít is át, ezekről sem tételezhető fel, hogy határozott cél és minden ok nélkül öldököljenek.

Ha a hatalmat tényleg kezében tartó uralkodó ellen emeli az ilyen őrző orgyilkos kezeit, annak lehet magyarázatát adni, mert azok egyikét véli az utból eltávolítani, a kikben örült szociálpolitikai ábrándjai megvalósulásának legfőbb akadályát látja; ha a népek sorsát intéző államférfiak vagy az uralkodókra befolyást gyakorló közelállók ellen fordul vérengző dühe, érthető, mert azokat akarja elrettenteni, akik ellene is küzdenek hatalmuk és befolyásuk egész súlyával.

De a mikor a gyilkot egy oly szivben forgatja meg, a melynek minden dobbanása csak embertársai boldogítására volt irányítva egész életén át; a mikor egy gyenge, betegség által megtört nőnek tör az életére, aki a világot mozgató politika szövevényeitől távol állott, tehát más oka iszonyatos elhatározásának nem lehetett, mint hogy a kiszemelt áldozat a leggyengédebb családi kötelekkel volt összefűzve az általa gyűlölt társadalmi rend egyik oszlopához, egy nagy birodalom uralkodójához: akkor meg kell állnunk kutatásainkban, mert az ilyen szörnyetegre már nem lehet emberi mértéket alkalmazni; vérengző fenevad az, melylyel szemben nem ítélkezésnek, hanem csak irtó vadászatnak van helye.

De nem, ne sértegezzük a rengeteg vérengző fenevadait azzal, hogy imádott királynénk gyilkosát hozzájuk hasonlítjuk; nagyon mélyen áll ő a legkegyetlenebb vadállat alatt, mert ez csak éhségének csillapítására öli meg az utjába akadt áldozatot, de ez az emberi érzésből kivetkőzött szörnyeteg kioltotta a legnemesebb életet a nélkül, hogy azzal csak egy lépést is tett volna örült ideáljának, az anarchista társadalomnak a megvalósítása felé, mert azt szemelte ki áldozatul, akinek a legcsekélyebb köze nem volt a modern világ forrongó eszméihez, azok fejlődésére vagy elnyomására befolyást a legtávolabbról sem gyakorolt s nem is gyakorolhatott.

A mesevilág képtelen szörnyetegei jutnak eszünkbe, a mikor erre az ádáz merényletre gondolunk, s egy ilyen monstrumnak kellett gyilkos kezét emelnie az emberi jóság, a fenkölt nemesség mintaképe, hogy abban a milliók boldogságáért dobogó szivben megforgatott gyilkával milliók szíven ejtsen sajtó, vérző, nehéz sebet.

A legmélyebb, fekete gyászba öltözik az ország Kárpátoktól Adriáig, hisz a kegyetlen végzet ezzel a szörnyü halállal a magyarok védő angyalát szőlította el tőlünk, a kinek elvesztése kétszeresen sujtja le fájó lelkünket, ha arra az ősz emberre, szívének másik bálványára, gondolunk, ki megtört szívvél áll a szörnyü ravatal előtt, hogy mindannak, a mi szívének drága volt, erőszakos elrablása után keseregjen az utolsó, legszörnyübb csapás fölött, a mely férfi szívet csak sujthat.

Dicső királyunk, te szent vértanu, vigasztaló szavunk nincs, nem is lehet, hisz a mi szívének is csordultig van keserőséggel:

Boruljunk le a szent ravatal előtt és sirjunk, zokogjunk együtt! — Egyebet nem tehetünk.

Az első hírek.

A város lakossága a bányász kongresszus befejező ünnepségére, a színházi disz-előadásra készült, mikor a szörnyű katasztrófa első híre megérkezett a fővárosból s a lapok külön kiadásai révén villámgyorsasággal terjedt el a közönség körében.

A főbb utcákon nagy embertömegek gyűltek össze s rémült arccal, élénken tárgyalták a szörnyű hirt. Igaz? Nem igaz? Hivatalos értesítés nem jött, de a főispán sürgönyözött Bécsbe, Budapestre, hogy bizonyosság váltsa föl a szörnyű kételkedést. Hatha mégis elkövetkezik a várya várt dementi.

Ez alatt a színházban elkezdtek az előadást, de a közönség csak nem töltötte meg a nézőteret, noha minden jegy előre elfogyott s a kik meg is jelentek, alig ügyeltek a színpadra, hanem ideges izgatottsággal tárgyalták a rémes eseményt. Végre a második felvonás első jelenetei egyikénél lebecsátkozott a függöny, mely előtt megjelent Somogyi igazgató s jelentette, hogy *bár a közönség körében elterjedt szörnyű hír még hivatalos megerősítésre vár, még is hazafias kötelességének tartja az előadás folytatását beszüntetni.*

A közönség részéről általános helyesléssel fogadott erre az elhatározásra Somogyi igazgatót a saját hazafias érzésén kívül a polgármester tanácsa is birta, ki a hivatalos értesítést nem tartotta bevándónak, mert az a körülmény, hogy időközben a pécsi táviró állomáshoz is megérkezett Budapestről a rendelet, mely az egész ország állami táviró hivatalainál erre az éjszakára éjjeli szolgálatot rendelt el, valószínűvé tette, hogy a szörnyű hír való.

Sietve hagyta el a közönség a színházat s elvegyült az utcán összeverődött csoportok közé, vagy felkereste a kávéházakat, vendéglőket, lesve az újabb híreket.

Az első hiteles értesülést — inkább csak félhivatalos formában — a főispán esti tíz óra tájban kapta a fővárosból az államrendőrségtől, mely megerősítette a katasztrófáról érkezett magánértesüléseket.

Távirataink.

Budapest, szeptember 10. esti 7 óra 50 perc. (Közölve tegnap esti rendkívüli kiadásunkban) A királyné Genfből Territetbe akart menni. Hajóra szállásakor egy ismeretlen melléje furakodott és látszólag meglökte, valósággal megszúrta a királynét. A hajó tovább indulása után vették észre a merényletet, midőn a királyné elájult s rövid halátusa után meghalt.

Budapest, szeptember 10. esti 9 óra 28 perc. — A királyné elleni merényletről érkezett újabb tudósítások szerint Erzsébet királyné Genfben épen az indulófélben levő hajóra ment, mikor a gyilkos törzsurást ejtett rajta. *A királynénak még volt annyi ereje, hogy a hajóra fusson, de ott ájultan esett össze.* A kíséret kívánságára a hajó kapitánya elindította a hajót Territet felé, de a királyné csakhamar oly rosszul lett, hogy a hajó visszatért a genfi állomásra s a királynét a „Beau Rivage“ fogadóba vitték, hol röviddel ezután meghalt.

A gyilkos egy Lucezi nevű, Párisban élő olasz anarchista, kit a merénylet elkövetése után maga a közönség fogott el.

Budapest utcáin a közönség tizezernyi

tömegekben hullámzik s lesi az újabb híreket.

A színházakban az előadás megkezdésekor az igazgatók a lámpák elé lépve tudatták a közönséggel a szörnyű hirt s azután beszüntették az előadásokat.

Az óriási megdöbbenés, a melyet az iszonytató hir okozott a közönség minden rétegében, szinte leirhatatlan.

Budapest, szeptember 11. d. e. 10 óra 30 perc. — **A képviselőház délelőtt 11 órakor ülést tart, melyen Szilágyi elnök azt az indítványt terjeszti elő, hogy a Ház a temetés utáni ne tartson ülést.** Ugyanebben a tárgyban a főrendiház d. u. egy órakor tartja meg ülését.

Budapest, szeptember 11. d. e. 8 óra 30 perckor. — **A gyilkos Lucezi Lajos, 28 éves anarchista munkás, ki azért jött Genfbe a gyilkos merénylet elkövetésére, mert tudta, hogy a genfi canton eltörölte a halálbüntetést s így életét semmi esetre sem veszélyezteti, mert a büntett elkövetésének helyén érvényes törvények szerint csak szabadságvesztésre ítélhető. A gyáva gyilkos nyugodtan viselkedik börtönében és semmi megbánást nem tanusít. A királyné halálát még nem adták tudtára.**

Életrajzi adatok:

Erzsébet Amália Eugénia, magyar királyné és Ausztria császárnéja, született Possenhoffenben, Bajorországban, 1837. december 24. én. Miksa bajor herceg és Ludovika hercegné második leánya. Gyermekkorát szülei körében töltötte, távol az udvar zajától, a szabad természet ölében, mely iránt minden pompa és ragyogás között megőrizte ragaszkodását. Még nem volt 16 éves, mikor Ferenc József 1853. aug. 18. Ischlben eljegyezte. A menyegző 1854. ápr. 24. ment végbe Bécsben. A házasság örömeire Ferenc József amnesztiát adott számos politikai elítéltnak. Akkor szűnt meg Magyarországon is az ostromállapot. A házasságból négy gyermek származott: Zsófia, Gizella, Rezső és Mária Valéria. Magyarországon először 1857-ben járt Erzsébet, midőn férje kíséretében beutazta hazánk nagy részét. Megjelenését egy jobb kor hajnala gyanánt üdvözölték. Ez utazás alatt halt meg első gyermeke, a két éves Zsófia. Nem annyira a politika, mint jó szíve vonta őt az ezen időben alkotmányától megfosztott magyar nemzet felé. Falék Miksától megtanult magyarul, megszerette történetünket, irodalmunkat. 1865 óta feléje tekintettek a hazafiak, mint a király es nemzet közti egység létesítőjének legőszintébb pártolója felé.

Jóakarata Magyarország iránt még fokozódott, midőn 1868. nyarán, a porosz háború idején, gyermekeivel együtt Budapestre vonult meg a Zugligetben. 1867-ben jun. 8. án koronázták meg magyar királynénak. Utolsó gyermeke, Mária Valéria Budán született (1868. ápr. 22.)

Az egész nemzetet meghatotta, a mikor elment imádkozni Deák Ferencz ravatalához; s gödöllői tartózkodása, ahol gyermekeivel együtt a nép között élt, mint az egész vidék jótékony géniusza, egyre fokozta azt a hódoló tiszteletet, melyet Magyarország iránt érzett.

Szörnyű csapást mért rá a sors egyetlen fiának, Rezső trónörökösnek halála által (1889. jan. 30.) Akkor még ő vigasztalta férjét; de a fájdalom utóbb aláásta az ő egészségét. Azóta visszavonultan élt, leginkább utazások által igyekezett megnyugtanni mélyen sebzett lelkét. 1893. novemberben ismét megjelent Gödöllőn és a fővárosban: 1894-ben Madeirát kereste fel s utóbb Cap St.-Martinban töltött néhány hetet.

Utazásából az ezredévi jubileum alkalmával tért meg ismét a budai királyi lakba. Ekkor szerepelt utóljára nyilvánosan mint Magyarország királynéja, mikor a jubiléris diszmenet alatt királyi férje oldalán a várak erkélyéről végig nézte a festői menetet.